

ten af en sådan virksomhed som havende bopæl på denne medlemsstats område.

Artikel 19

En arbejdsgiver, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges:

- 1) ved retterne i den medlemsstat, på hvis område han har bopæl, eller
- 2) i en anden medlemsstat:
 - a) ved retten på det sted, hvor arbejdstageren sædvanligvis udfører sit arbejde, eller ved retten på det sidste sted, hvor han sædvanligvis udførte sit arbejde, eller
 - b) såfremt arbejdstageren ikke sædvanligvis udfører eller udførte sit arbejde i et bestemt land, ved retten på det sted, hvor den virksomhed, som har antaget arbejdstageren, er eller var beliggende.

Artikel 20

1. En arbejdsgiver kan kun anlægge sag ved retterne i den medlemsstat, på hvis område arbejdstageren har bopæl.

2. Denne afdeling berører ikke retten til at fremsætte modkrav ved den ret, der behandler hovedkravet i overensstemmelse med denne afdeling.

Artikel 21

Denne afdeling kan kun fraviges ved en aftale om værneting:

- 1) der er indgået, efter at tvisten er opstået, eller
- 2) der giver arbejdstageren ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling.

Afdeling 6

Enekompetence

Artikel 22

Enekompetente, uden hensyn til bopæl, er:

- 1) i sager om rettigheder over fast ejendom samt om leje eller forpagning af fast ejen-

dom, retterne i den medlemsstat, på hvis område ejendommen er beliggende.

I sager om leje- og forpagningsaftaler vedrørende fast ejendom, der er indgået med henblik på midlertidig privat brug for et tidsrum af højst seks på hinanden følgende måneder, er dog også retterne i den medlemsstat, på hvis område sagsøgte har bopæl, kompetente, under forudsætning af, at lejer eller forpagter er en fysisk person, og at ejer og lejer eller forpagter har bopæl på samme medlemsstats område

- 2) i sager om gyldighed, ugyldighed eller opløsning af selskaber og andre juridiske personer, der har deres hjemsted på en medlemsstats område, eller om gyldighed af beslutninger truffet af disses organer, retterne i den pågældende medlemsstat. Ved afgørelsen af, hvor dette hjemsted er beliggende, skal retten anvende de internationalprivatretnlige regler, som gælder for den
- 3) i sager om gyldigheden af indførelsen i offentlige registre, retterne i den medlemsstat, på hvis område registrene føres
- 4) i sager om registrering eller gyldighed af patenter, varemærker, design samt andre lignende rettigheder, der forudsætter deponering eller registrering, retterne i den medlemsstat, på hvis område der er ansøgt om deponering eller registrering, eller hvor deponering eller registrering er foretaget eller ifølge en fællesskabsretsakt eller en international konvention anses for at være foretaget.

Med forbehold af den kompetence, der i henhold til konventionen om meddelelse af europæiske patenter, undertegnet i München den 5. oktober 1973, er tillagt Den Europæiske Patentmyndighed, har retterne i hver medlemsstat, uanset parternes bopæl, enekompetence for så vidt angår registreringen og gyldigheden af et europæisk patent, der er meddelt for denne medlemsstat

- 5) i sager om fuldbyrdelse af retsafgørelser, retterne i den medlemsstat, på hvis område fuldbyrdelsesstedet er beliggende.